

**UCHWAŁA NR XXIX/167/20
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2022”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r. poz. 713, poz. 1378) oraz art.17 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020r. poz. 1876) **Rada Gminy Sławno uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2022 w brzmieniu określonym w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021r.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

Załącznik do uchwały Nr XXIX/167/20
Rady Gminy Sławno
z dnia 30 grudnia 2020 r.

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE SŁAWNO
NA LATA 2021-2022**

- Sławno 2020 -

SPIS TREŚCI:

- I. Wstęp - str. 4**
- II. Podstawowe etapy budowania strategii - str. 4**
- III. Zakres i cele opracowania strategii - str. 4**
 - 1. Edukacja - str. 4
 - 2. Kultura, Sport, Czas Wolny, Turystyka - str. 5
 - 3. Zdrowie - str. 5
 - 4. Patologie, Rodzina, Rynek Pracy - str. 5
 - 5. Bezpieczeństwo Publiczne - str. 6
- IV. Podstawy prawne i dokumenty źródłowe opracowania strategii - str. 6**
- V. Analiza sytuacji na terenie Gminy Sławno - str. 6**
 - 1. Aktualna sytuacja społeczno- gospodarcza Gminy Sławno - str. 7
 - 1.1 Powierzchnia i położenie - str. 7
 - 1.2. Ludność - str. 10
 - 1.3. Rzeźba terenu i klimat - str. 12
 - 1.4. Wody podziemne i powierzchniowe - str. 12
 - 1.5. Gleby - str. 13
 - 1.6. Zasoby przyrodnicze - str. 13
 - 1.7. Podmioty Gospodarcze str. 13
 - 2. Infrastruktura techniczna - str. 14
 - 2.1. Układ komunikacji kołowej - str. 14
 - 2.2. Gospodarka wodno-ściekowa str. 14
 - 2.3. Sieć elektryczna str. 15
 - 2.4. Sieć ciepłownicza - str. 16
 - 2.5 Sieć gazowa - str. 16
 - 2.6 Gospodarka odpadami - str. 16
 - 2.7. Telekomunikacja - str. 16
 - 3. Infrastruktura społeczna - str. 16
 - 3.1. Mieszkalnictwo - str. 17
 - 3.2 Szkolnictwo - str. 17
 - 3.3.Kultura - str. 18
 - 3.4.Turystyka - str. 19
 - 3.5.Ochrona zdrowia - str. 19
 - 3.6.Pomoc Społeczna - str. 19
 - 3.7.Przeciwdziałanie patologiom społecznym - str. 25
 - 3.8.Bezrobocie - str. 26
 - 3.9.Sport i rekreacja - str. 26
 - 3.10.Strefa gospodarcza - str. 27

3.11. Bezpieczeństwo i porządek publiczny - str. 28

4. Analiza finansowa - str. 28

5. Analiza uwarunkowań str. 29

VI. Zadania podlegające poprawie sytuacji na terenie Gminy Sławno - str. 32

1. Lista zadań - str. 32

2. Kryteria określające hierarchię wartości - str.34

VII. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych - str. 35

VIII. System wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych - str. 35

IX. Harmonogram realizacji zadań Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2022 - str. 36

X. Sposoby monitorowania i oceny efektów realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych - str. 38

I. WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2020r. poz. 1876) zobowiązuje gminy do „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem problemów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.” Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest, więc wieloletnim programem działań na rzecz poprawy jakości życia społeczności lokalnej. Szczególną rolę przy rozwiązywaniu problemów społecznych przypisano rodzinie, jako naturalnemu systemowi pomocy. Rodzina, bowiem jest wyjątkową, szczególną instytucją-jest to urządzenie społeczne o unikalnym charakterze. Jak wiadomo funkcjonowanie rodziny-podstawowej komórki społecznej uzależnione jest zarówno od cech indywidualnych jej członków jak i sfery publicznej. Dlatego też rozwiązywanie problemów społeczności lokalnej powinno być oparte na cechach zarówno indywidualnych jak i grupowych. Niezbędnym jest uwzględnienie wielopłaszczyznowych działań, stosunków i zależności społecznych przy jednoczesnym uwzględnieniu rodziny, jako systemu norm, reguł i sposobu organizacji życia społecznego. Celem działań jest wyrównywanie szans, zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez możliwość dokonywania właściwych wyborów.

We współczesnym środowisku mamy do czynienia z występowaniem różnego rodzaju kryzysów spowodowanych wielokrotnie brakiem możliwości wyboru. Gmina dostrzegając istniejące zagrożenia dąży do ich ograniczania poprzez rozwiązywanie kwestii społecznych, w tym szczególnie dotyczących bezrobocia i związanej z nim sfery ubóstwa, niepełnosprawności, wykluczeniu społecznemu, patologii. Zadaniem Gminy jest, bowiem udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwi im samodzielną egzystencję, życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, skuteczną realizację ról społecznych i możliwości rozwoju. Pomoc będzie skuteczna, gdy usunie się bądź ograniczy występujące dysfunkcje. Efektywność działań będzie uwarunkowana kompleksowym podejściem do problemów i wprowadzeniem systemowych rozwiązań. Celem niniejszej strategii jest właśnie wzrost efektywności działań przewidziany na dwa lata.

II. PODSTAWOWE ETAPY BUDOWANIA STRATEGII

Niniejsza Strategia została zbudowana w oparciu o:

1. Strategię rozwoju Gminy Sławno.
2. Diagnozę problemów w gminie.
3. Analizę zasobów społecznych w gminie.
4. Analizę istniejącej gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
5. Analizę corocznych sprawozdań, w tym oceny zasobów pomocy społecznej.

III. ZAKRES I CELE OPRACOWANIA STRATEGII

Zakładając, że misją gminy jest wyrównanie szans na życie w warunkach odpowiadających godności człowieka to celem opracowania-zaktualizowania strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Sławno jest przedstawienie nowych możliwości rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Nadrzędnym zadaniem strategii jest, zatem zdefiniowanie problemów oraz realnych szans na zaspokojenie różnorodnych potrzeb mieszkańców Gminy.

Przyjmując definicję, że „celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości” uznano, że tylko najwyższej jakości pomoc, usytuowana na wielu płaszczyznach będzie skuteczna i efektywna.

Uaktualnienie występujących zjawisk, wskazanie nowych możliwości i problemów, pozwala na określenie czynników mających wpływ na rozwiązanie wielu występujących kłopotliwych i niepokojących zjawisk.

Priorytetami w realizacji Strategii są:

1. Edukacja

Mówiąc, że dzieci są przyszłością narodu musimy mieć świadomość, że taką będziemy mieli przyszłość, jaką ukształtujemy młodzież. Bez realizacji tego celu niemożliwe jest spokojne patrzenie w następne lata, bo to Oni-obecna młodzież i dzieci niedługo wyznaczać będą stosowne zachowania-rytm życia. Przy takim założeniu nieodzowna jest prawidłowa edukacja, która jako cel zakłada:

- a) wzbudzenie potrzeb edukacyjnych wśród młodzieży szkolnej;
- b) wyrównywanie szans edukacyjnych małych dzieci;
- c) zwiększenie dostępu do wiedzy dla mieszkańców;
- d) zapewnienie opieki połączonej z organizacją zajęć edukacyjnych;
- e) organizowanie zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży.

2. Kultura, Sport, Czas wolny, Turystyka

- a) rozwój turystyki i agroturystyki w tym rozbudowa infrastruktury;
- b) kultywowanie lokalnej tradycji i dorobku kulturowego;
- c) podnoszenie sprawności fizycznej;
- d) wzmocnienie integracji społeczności gminy;
- e) aktywizacja społeczności lokalnej w tym ułatwienie funkcjonowania w środowisku lokalnym osób starszych, niepełnosprawnych;
- f) wyjazdy integracyjne;
- g) organizowanie imprez kulturalno –rozrywkowych;
- h) organizowanie warsztatów, kursów, konkursów i rozgrywek;
- i) ułatwienie wszystkim grupom wiekowym dostępu do Internetu.

3. Zdrowie

Promocja zdrowego stylu życia jest nieodzownym elementem prawidłowego funkcjonowania każdej zbiorowości. Zdrowie w szerokim tego słowa znaczeniu jest wyznacznikiem naszych poczynań, wartości, celów. Tylko zdrowa społeczność może podejmować właściwe decyzje.

Jakże często osoby chore, niepełnosprawne pozostają w swoich „czterech ścianach” ze swoją chorobą. Niewątpliwie należy dać im szansę, umożliwić „bycie” wśród innych i uświadomić, że są to pełnosprawni, bardzo wartościowi obywatele, od których można się bardzo wiele nauczyć, a którzy niejednokrotnie czekają na pomocną dłoń. Dlatego też podstawowe cele w dziedzinie zdrowia to:

- a) poprawa poziomu i ilości świadczonych usług medycznych;
- b) poprawa sprawności fizycznej mieszkańców gminy;
- c) zmiana świadomości w zakresie zdrowia fizyczno-psychologicznego;
- d) promocja zdrowego stylu życia.

4. Patologie, Rodzina, Rynek pracy

Przyjmując założenie, że człowiek jest istotą bio-psycho-społeczną zachodzi konieczność kompleksowych działań na jej rzecz. Priorytetem powinny być wszechstronne prace skierowane na najsłabsze grupy, które są pełne zwątpienia, bezradne i niejednokrotnie osamotnione w swoich poczynaniach. Dlatego też wskazana wartość dotyczy najsłabszej, a jednocześnie najliczniejszej zbiorowości-i ma na celu:

- c) zwiększenie możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego;
- d) zwiększenie aktywności w zakresie zawodowym;
- e) zwiększenie szans na reintegrację społeczno-zawodową;
- f) podniesienie własnej aktywności i samooceny;
- g) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w szczególności osób bezrobotnych, starszych, samotnych, niedostosowanych społecznie;

- h) rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych;
- i) integrację dzieci i młodzieży w tym dzieci niepełnosprawnych, z rodzin patologicznych, rodzin szczególnego ryzyka;
- j) zwiększenie standardów świadczeń pomocy społecznej.

5. Bezpieczeństwo Publiczne

Bez poczucia stabilizacji, pod presją zagrożeń nikt nie jest w stanie prawidłowo funkcjonować, a tym samym należycie pełnić ról społecznych. Poczucie bezpieczeństwa jest jedną z najważniejszych potrzeb człowieka. Dlatego niezbędne jest:

- a) zwiększenie świadomości i umiejętności w zakresie klęsk żywiołowych i pierwszej pomocy;
- b) zwiększenie bezpieczeństwa publicznego.

IV. PODSTAWY PRAWNE I DOKUMENTY ŹRÓDŁOWE OPRACOWANIA STRATEGII

Niniejsza Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych powstała w oparciu o zaktualizowaną diagnozę problemów oraz dokumenty strategiczne o zasięgu lokalnym tj.:

- 1) Strategię Rozwoju Gminy Sławno;
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii;
- 4) Szkolne Programy Profilaktyczne;
- 5) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

oraz akty prawne tj.:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 1876);
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 111 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 808 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 218);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 852 z późn.zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020r poz.1057)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 1348)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 821)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2020 r. 1327)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 2407 z późn. zm.)
- Uchwała nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. z 2018r. poz.514)

Podczas opracowania strategii wykorzystano również materiały własne, tj.: - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (sprawozdania, ocenę zasobów pomocy społecznej, analizę danych, diagnozę problemów);

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (sprawozdania).

V. ANALIZA SYTUACJI NA TERENIE GMINY SŁAWNO

Działania strategii obejmują swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 miejscowości, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzeń-Kolonia, Grudzeń-Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno-Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów-Kolonia, Zachorzów Wieś.

Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym. By skutecznie realizować zadania przypisane gminie należy przygotować i wprowadzić w życie plan wyznaczający działania w określonym przedziale czasowym. Realizacja strategii oparta powinna być na infrastrukturze technicznej i społecznej tzn. lokalnej infrastrukturze mieszkaniowej, edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, bezrobociu, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych poprzedzona diagnozą przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, formułuje cele i opisuje działania zmierzające do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej. Strategia szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków finansowych.

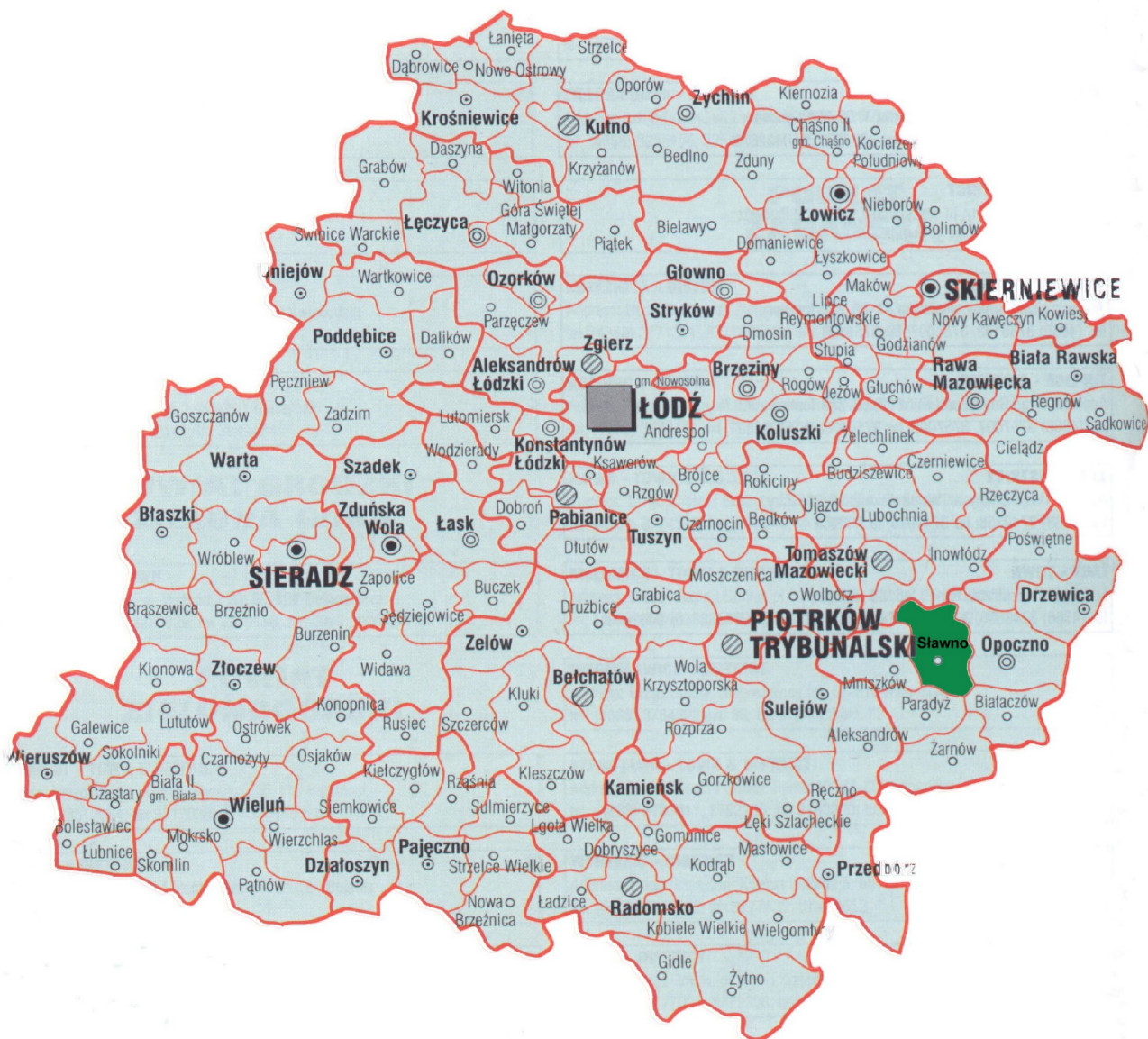
Informacje zawarte w materiale prezentują aktualną sytuację społeczno-gospodarczą Gminy Sławno oraz ukazują kierunki rozwoju gminy w kontekście posiadanych zasobów i możliwości finansowych.

Przewidywane efekty odnoszą się do działań realizowanych jak również planowanych do realizacji. Przyjęty przebieg realizacji założeń będzie na bieżąco monitorowany, co usprawni właściwe wdrażanie niniejszego dokumentu.

1. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Sławno

1. 1 Powierzchnia i położenie

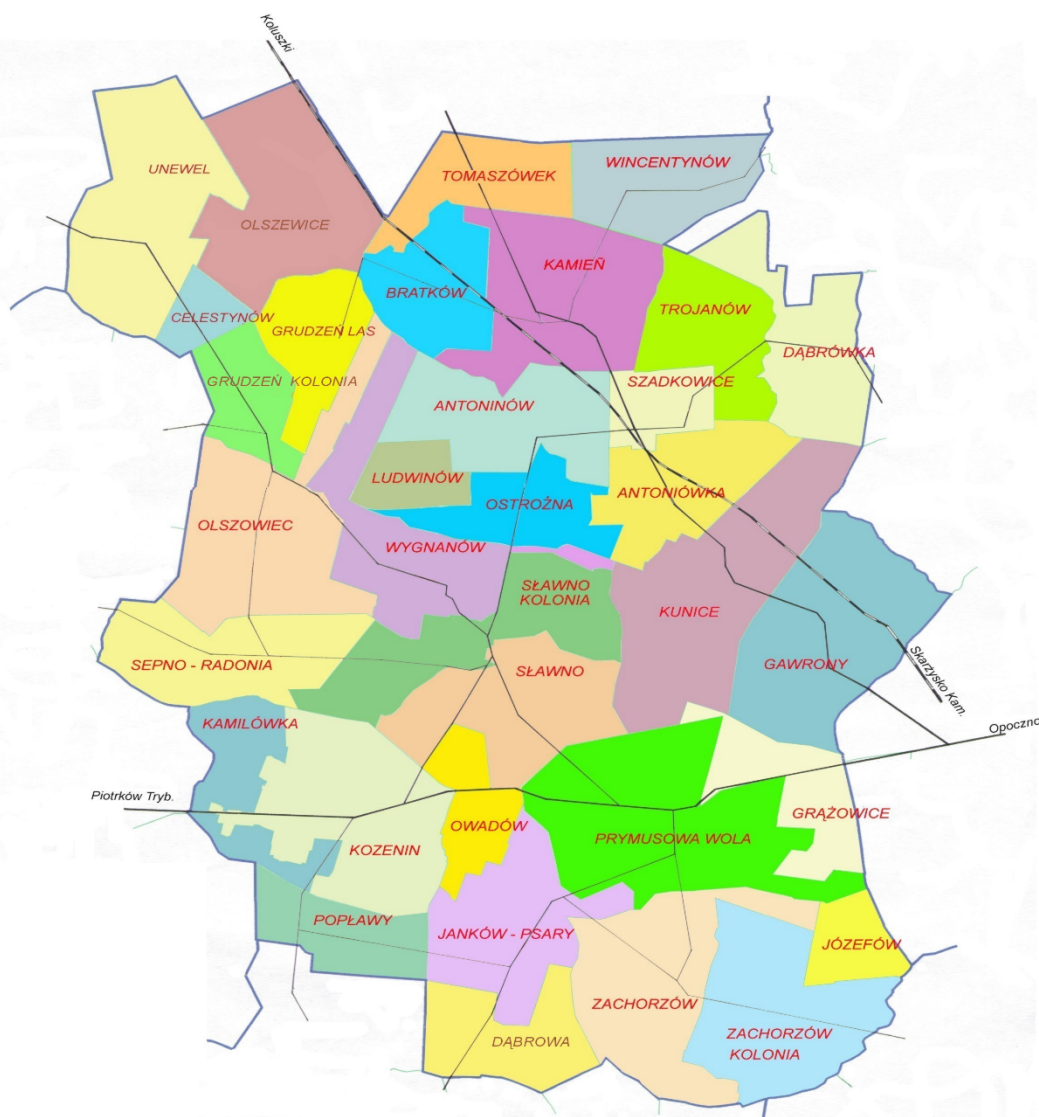
Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni. Graniczy od północy z gminą Tomaszów Mazowiecki i Inowódz, od wschodu z gminą Opoczno, od południa z gminami Białaczów i Paradyż, od zachodu z Mniszkowem. Przez obszar gminy przebiega droga krajowa Nr 12 relacji Piotrków Trybunalski-Radom, droga wojewódzka Nr 713 Opoczno-Łódź oraz dwie linie kolejowe relacji Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna oraz Warszawa-Zawiercie (CMK).

POŁOŻENIE GMINY SŁAWNO NA TLE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

POŁOŻENIE GMINY SŁAWNO NA TLE POWIATU OPOCZYŃSKIEGO

GMINA SŁAWNO Z PODZIAŁEM NA SOŁECTWA

1. 2. Ludność

Według danych na dzień 31.12.2019r. w gminie Sławno mieszkało na stałe 7785 osób. Czasowy meldunek miało natomiast 193 osób. Rozmieszczenie populacji obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 1. Rozmieszczenie populacji na terenie Gminy.

LP .	NAZWA WSI	LICZBA MIESZKAŃCÓW ZAMELDOWANYCH NA STAŁE	LICZBA MIESZKAŃCÓW ZAMELDOWANYCH CZASOWO
1.	Antoninów	271	3
2.	Antoniówka	375	3
3.	Bratków	229	0
4.	Celestynów	78	3
5.	Dąbrowa	87	2
6.	Dąbrówka	158	3
7.	Gawrony	688	6
8.	Grążowice	238	0

9.	Grudzeń-Kolonia	97	0
10.	Grudzeń-Las	220	0
11.	Józefów	74	1
12.	Kamień	328	3
13.	Kamilówka	183	0
14.	Kozenin	286	3
15.	Kunice	413	3
16.	Ludwinów	84	0
17.	Olszewice	22	0
18.	Olszowiec	325	1
19.	Ostrożna	176	0
20.	Owadów	96	0
21.	Popławy	142	6
22.	Prymusowa Wola	401	1
23.	Psary	279	1
24.	Sepno-Radonia	45	1
25.	Sławno	451	7
26.	Sławno-Kolonia	137	0
27.	Szadkowiec	224	2
28.	Tomaszówek	212	142
29.	Trojanów	93	1
30.	Unewel	196	0
31.	Wincentynów	186	0
32.	Wygnanów	268	0
33.	Zachorzów	377	1
34.	Zachorzów-Kolonia	346	0
RAZEM		7785	193

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Zmiana w ostatnich trzech latach liczebności populacji na obszarze gminy przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2017	2018	2019
Liczba urodzeń	108	93	77
Liczba zgonów	85	87	92
Saldo	+23	+6	-15

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

W stosunku do roku 2017 wzrosła liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, zaś nieznacznie uległa zmianie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Stabilność populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach charakteryzują poniższe dane:

Tabela Nr 3. Kategorie wiekowe wg aktywności zawodowej

Lata	2017	2018	2019
Wiek przedprodukcyjny (0-18 lat)	1690	1868	1849
Wiek produkcyjny (19-59 lat)	4564	4647	4606
Wiek poprodukcyjny (>60 lat)	1362	1319	1330

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Istotnym elementem struktury demograficznej w analizach przestrzennych jest saldo migracji. Z poniższej tabeli wynika, że ilość zameldowań od 2017 roku przeważa nad liczbą wymeldowań choć w stosunku do 2017r. rok 2019 ma wartość malejącą.

Tabela Nr 4. Migracje na terenie Gminy

Lata	2017	2018	2019
Liczba zameldowań	80	100	68
Liczba wymeldowań	3	17	14
Saldo	+77	+83	+54

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Na wskazaną ilość mieszkańców w 2019r osoby w wieku

- przedprodukcyjnym stanowią 1849 tj. 24% populacji,
- produkcyjnym stanowią 4606 tj. 59% populacji,
- poprodukcyjnym 1330 tj. 17% populacji.

1. 3. Rzeźba terenu i klimat

Obszar gminy jest mało zróżnicowany pod względem ukształtowania powierzchni terenu. Charakteryzuje się on występowaniem płaskich wzniesień i rozległych obniżen. Różnice wysokości względnych są niewielkie i dochodzą do kilkudziesięciu metrów. Wysokości bezwzględne wahają się między 170 m n.p.m. do 270 m n.p.m.

Pod względem klimatycznym obszar Gminy Sławno nie wykazuje cech charakterystycznych. Należy on do łódzkiej dzielnicy klimatycznej o wyraźnych dla Polski środkowej cechach przejściowości. Przeważają tu wiatry z kierunków zachodnich, typowy jest również rozkład temperatur. Suma opadów rocznych wynosi około 650mm z natężeniem w miesiącach letnich. Długość okresu wegetacyjnego (liczba dni z temperaturą powyżej 5^oC) wynosi około 214 dni.

1. 4. Wody podziemne i powierzchniowe

Zasobność wód podziemnych na terenie gminy jest zróżnicowana i ściśle uzależniona od budowy geologicznej danego regionu. Poziomy wodonośne związane są z utworami piaskowcowymi dolnej kredy oraz wapieniami górnej jury.

Teren Gminy Sławno leży w obrębie dwóch głównych zbiorników wód podziemnych: dolnokredowego GZWP-401 Niecka Łódzka oraz górnourajskiego GZWP- 410 Opoczno. Wydzielić można trzy piętra wodonośne o charakterze użytkowym: czwartorzędowe, kredowe i jurajskie. Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą poziomy podglinowe oraz dolin rzecznych. Mają one znaczenie podrzędne, ujmowane są głównie przez studnie kopane.

Górnokredowy poziom wodonośny występuje w zachodniej części gminy i ma niewielkie rozprzestrzenienie. Wody te występują w obrębie margli i również nie posiadają większego znaczenia gospodarczego.

Dolnokredowy poziom wodonośny występujący w północno- zachodniej części gminy stanowią wody o charakterze porowo-szczelinowym związane z piaskowcami. Wydajności studni wahają się od 10- 120 m³/h. Poziom ten jest ujmowany licznymi studniami głębinowymi.

Gmina Sławno leży na obszarze wododziałowym Pilicy i Drzewiczki, stąd też nie wykształciła się na jej terenie znacząca sieć hydrograficzna. Cieki rzeczne Słomianka i Pogorzelec są niewielkie często okresowe, a liczba i wielkość zbiorników wodnych nie ma większego znaczenia gospodarczego. Na terenie gminy nie występują typowe zbiorniki retencyjne, natomiast znajdują się zbiorniki przeciwpożarowe i gospodarcze. Łącznie jest ich 26, zajmują około 11 000m³.

Główne źródło zaopatrzenia w wodę ludności i przemysłu na terenie Gminy Sławno stanowią wody podziemne. Gmina do zbiorowego zaopatrzenia korzysta z ujęć wody zlokalizowanych w Owadowie-Brzezinkach, Sepnie-Radonii i Grudzeń Lesie. Ujmowane wody ze studni są bardzo dobrej jakości, nie wymagają uzdatniania. Pobór wody odbywa się w oparciu o pozwolenia wodnoprawne. Gmina zwodociągowana jest w 100%.

Głównym zadaniem gospodarki wodnej jest ochrona wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych przed zanieczyszczeniami, racjonalne i oszczędne gospodarowanie zasobami, systematyczne zwiększenie retencji powierzchniowej oraz poprawa ochrony przeciwpowodziowej. Ujęcia komunalne na terenie gminy

Sławno, z których pobierana jest woda dla zaopatrzenia zbiorowego mają utworzone strefy ochrony bezpośredniej o wymiarach 10 x 10 m. Każda z nich jest ogrodzona i zamknięta. Strefę ochrony pośredniej posiada ujęcie w Sepnie-Radonii.

Ze względu na występowanie na terenie gminy głównych zbiorników wód podziemnych oraz stref ich zasilania istnieją znaczne ograniczenia możliwości lokalizacji inwestycji mogących niekorzystnie wpływać na jakość tych wód.

Zagrożenia dla jakości wód związane są ze stosowaniem nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin. Jednakże w Gminie Sławno brak jest intensywnych upraw rolnych związanych ze stosowaniem dużej ilości nawozów, tak więc nie zachodzi niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych nawozami.

1. 5. Gleby

Na obszarze gminy występują gleby średnio słabe i słabe z wyjątkiem większych kompleksów gleb III klasy bonitacyjnej .

Tabela Nr 5. Klasyfikacja gruntów w układzie procentowym

KLASA GLEBY	UDZIAŁ %
I	0
II	0
III	4,28%
IV	37,74%
V	29,72%
VI	26,94%
bez kl.	1,32%
Razem	100%

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie ; Referat Podatkowy

Powyższa charakterystyka klas gleb wskazuje, że jedynie na terenach o dobrych glebach powinna być kontynuowana funkcja rolnicza jako wiodąca, natomiast rozwój pozostałych terenów winien być ukierunkowany na ich pozarolniczy charakter.

1. 6. Zasoby przyrodnicze

Na obszarze gminy nie występują formy ochrony środowiska przyrodniczego, które zostały wprowadzone na podstawie przepisów ogólnych z zakresu ochrony środowiska oraz miejscowych aktów prawnych. Występujące wcześniej dwa użytki ekologiczne zostały zniesione.

W obszarze gminy zachowało się kilka parków z XIX wieku, m.in. w miejscowości Kunice, Sławno oraz w Prymusowej Woli-dzierżawiony od Agencji Rynku Rolnego. Są one jednak zaniedbane. Poza tym na terenie gminy ochronie podlegają:

- poszczególne gatunki roślin;
- poszczególne gatunki zwierząt.

W gminie Sławno ochroną objęto także pomniki przyrody:

- 11 jesionów wyniosłych, 10 topoli białych, 6 dębów szypułkowych, 3 klony pospolite, lipa drobnolistna w Prymusowej Woli – rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Piotrkowskiego z 4 listopada 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz.Urz. Woj. Piotrkowskiego Nr 21 poz. 75)

Ponadto na terenie gminy znajdują się podworskie, zabytkowe parki:

- Prymusowa Wola (wpisany do rejestru zabytków);
- Sławno-Kościelne.

1. 7. Podmioty Gospodarcze

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy, zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła 301 firm.

Należy podkreślić, że w gminie Sławno występują złoża piasków kwarcowych, wapieni i margla w oparciu o które rozwinął się przemysł wydobywczy. Zakładami, które wydobywają surowce są:

- **Grudzeń Las Sp. z o. o.**

Celem działania spółki jest produkcja najwyższej jakości piasków formierskich i szklarskich klasy III i IV w oparciu o nowe urządzenia, nowoczesne maszyny i monitoring laboratorium fizyko-chemicznego. Uzupełnieniem jest produkcja żwirków filtracyjnych, kaolinu i piasku technicznego. Cele te realizuje doświadczona i wysokokwalifikowana załoga, pracująca w zgodzie ze środowiskiem naturalnym. „Grudzeń Las” Sp. z o.o. oferuje wysokiej jakości wyroby gotowe dla przemysłu odlewniczego, szklarskiego, ceramicznego, chemii budowlanej, stacji uzdatniania wody oraz wielu innych gałęzi przemysłu.

- **„NORDKALK” Spółka z o. o. Zakład Sławno Owadów – Brzezinki**

Zakład działa pod szyldem Nordkalk od marca 1999 roku, kiedy to koncern przejął złożę oraz stary zakład produkcyjny, należący wcześniej do firmy Hydropal. W przeciągu 3 lat dokonano diametralnych zmian w procesie produkcji, wymieniając park maszynowy oraz uruchamiając nowoczesną kruszarnię kamienia. Dzięki inwestycjom, technologii oraz rygorystycznej kontroli jakości Zakład wychodzi naprzeciw specyficznym potrzebom stawianym przez różne grupy odbiorców. Oferuje szeroką gamę mączek wapiennych do zastosowań w rolnictwie, drogownictwie i budownictwie. Bazę surowcową Zakładu Sławno stanowi jurajskie złożę wapieni. W październiku 2015r. wmurowano kamień węgielny pod budowę nowej Instalacji do produkcji granulatu wapiennego. Wydobywany wapień charakteryzuje się dużą reaktywnością.

Poza tym w gminie funkcjonują małe firmy, zajmujące się handlem, usługami: budowlanymi, transportowymi, hydraulicznymi, remontowymi, itp.

Gmina Sławno na znacznym obszarze ukierunkowana jest na nierolnicze kierunki rozwoju.

2. Infrastruktura techniczna

2. 1. Układ komunikacji kołowej

Przez obszar opracowania przebiega droga krajowa Nr 12 relacji Piotrków Trybunalski – Radom, droga wojewódzka Nr 713 relacji Łódź – Opoczno oraz dwie linie kolejowe PKP relacji Tomaszów Maz. – Skarżysko Kamienna oraz Warszawa – Zawiercie (CMK). Łączna długość dróg gminnych (176,305km) i powiatowych (42,62km) na terenie gminy wynosi 218,925km. Największa odległość od Urzędu Gminy w Sławnie do najdalej położonej wsi na terenie gminy wynosi około 10km.

2. 2. Gospodarka wodno-ściekowa

Przedmiotem działalności Samorządowego Zakładu Komunalnego w Sławnie jest wykonywanie zadań własnych gminy oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Sławno w zakresie zaopatrywania ludzi w wodę i odprowadzania ścieków.

W roku 2019 została wybudowana sieć wodociągowa o łącznej długości 1201 mb, w tym w miejscowości: Ostrożna - 233 mb, Gawrony - 437 mb oraz Olszowiec - 531 mb. Długość czynnej zbiorczej sieci wodociągowej na dzień 01.01.2019 roku wynosiła 125,35 km, natomiast na dzień 31.12.2019 roku długość wybudowanej sieci wodociągowej wynosiła 126,551 km. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 100% mieszkańców.

Długość wybudowanej czynnej sieci kanalizacyjnej na dzień 31.12.2019 roku wynosi 97,94 km.

Liczba odbiorców usług wodociągowych i kanalizacyjnych (stan na dzień 31.12.2019r.) wyniosła 1163 (w tym; korzystający tylko z sieci wodociągowej 1182, korzystający tylko z sieci kanalizacyjnej 13).

Tabela nr 6 : Zestawienie miejscowości z siecią wodociągową i siecią kanalizacji sanitarnej położonych na terenie Gminy Sławno.

LP.	MIEJSCOWOŚCI Z SIECIĄ WODOCIĄGOWĄ	MIEJSCOWOŚCI Z SIECIĄ KANALIZACJI SANITARNEJ	MIEJSCOWOŚCI CZĘŚCIOWO Z SIECIĄ KANALIZACJI SANITARNEJ	MIEJSCOWOŚCI BEZ SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ
1.	Antoninów	Antoninów	Antoniówka	Dąbrowa
2.	Antoniówka	Bratków	Celestynów	Gawrony
3.	Bratków	Dąbrówka	Kunice	Grążowice
4.	Celestynów	Grudzeń-Las	Psary	Grudzeń-Kolonia

5.	Dąbrowa	Kamień	Prymusowa Wola	Józefów
6.	Dąbrówka	Kamilówka		Ludwinów
7.	Gawrony	Kozenin		Olszowiec
8.	Grążowice	Ostrożna		Sepno-Radonia
9.	Grudzeń-Las	Owadów		Popławy
10.	Grudzeń-Kolonia	Sławno		
11.	Józefów	Sławno Kolonia		
12.	Kamień	Szadkowice		
13.	Kamilówka	Trojanów		
14.	Kozenin	Tomaszówek		
15.	Kunice	Unewel-Olszewice		
16.	Ludwinów	Wincentynów		
17.	Olszowiec	Wygnanów		
18.	Ostrożna	Zachorzów		
19.	Owadów	Zachorzów Kolonia		
20.	Popławy			
21.	Psary			
22.	Prymusowa Wola			
23.	Sepno-Radonia			
24.	Sławno			
25.	Sławno-Kolonia			
26.	Szadkowice			
27.	Trojanów			
28.	Tomaszówek			
29.	Unewel-Olszewice			
30.	Wincentynów			
31.	Wygnanów			
32.	Zachorzów			
33.	Zachorzów-Kolonia			

Na terenie Gminy Sławno funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków w miejscowościach: Trojanów i Zachorzów-Kolonia.

W 2019 roku przepływ ścieków na Oczyszczalni Ścieków w Trojanowie wynosił 113.092 m³, natomiast na Oczyszczalni Ścieków w Zachorzowie-Kolonii wynosił 39.984 m³.

Gmina zwodociągowana jest w 100 %, a lokalne ujęcia wody zlokalizowane są w miejscowościach: Owadów-Brzezinki, Sepno - Radonia i Grudzeń Las (ujęcie zakładowe KPK).

2. 3. Sieć elektryczna

Na terenie Gminy Sławno znajduje się stacja 110/15 kV „Sławno” zlokalizowana w miejscowości Owadów. Stacja ta zasilana jest napowietrznymi liniami 110 kV „Sławno – Ceramika (Opoczno)” i „Sławno – Stawowice”. Ponadto przez teren gminy przebiega napowietrzana linia 110 kV „Tomaszów 2 – Opoczno”.

Dostawa energii elektrycznej dla odbiorców z terenu Gminy Sławno odbywa się za pośrednictwem linii magistralnych 15 kV:

- Sławno – Januszewice,
- Sławno – Mniszków,
- Sławno – Grudzeń Las,
- Sławno – Hydrofornia,
- Sławno – Vinderen,

wyprowadzonych ze stacji 110/15 kV „Sławno” zlokalizowanej w miejscowości Owadów;

- Ceramika - Gawrony,

wyprowadzonej ze stacji 110/15 kV „Ceramika” zlokalizowanej przy ul. Przemysłowej w Opocznie;

- Opoczno - Kraśnica,

wyprowadzonych ze stacji 110/15 kV „Opoczno” zlokalizowanej przy ul. Inowłodzkiej w Opocznie.

Przez obszar gminy przebiegają linie średniego napięcia (SN), które w ok. 90% są liniami napowietrznymi. Przy modernizacjach i rozbudowie sieci średniego napięcia standardem staje się stosowanie sieci kablowej oraz sieci napowietrznej izolowanej, których zaletą jest znacznie mniejsza awaryjność i zwiększone bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej.

2. 4. Sieć ciepłownicza

Na terenie Gminy Sławno brak jest sieci ciepłowniczych. Głównym źródłem zaopatrzenia w ciepło są indywidualne i lokalne kotłownie, wykorzystujące do opalania gaz, olej opałowy, a oprócz tego drewno, węgiel, koks.

2. 5. Sieć gazowa

Zaopatrzenie Gminy Sławno w gaz realizowane jest głównie z sieci przewodowej oraz uzupełniająco w oparciu o butle napełniane gazem płynnym. Obecnie dostęp do sieci gazowniczej posiadają miejscowości: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzień – Kolonia, Grudzień – Las, Kamień, Kamilówka, Kozenin, Kunice, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Prymusowa Wola, Psary, Sepno – Radonia, Sławno, Sławno Kolonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel, Wygnanów, Zachorzów, Zachorzów Kolonia.

Odbiorcy gazu na terenie gminy zasilani są z sieci gazowej średniego ciśnienia. Redukcja do niskiego ciśnienia gazu (wymaganego w miejscu dostawy dla odbiorcy) następuje na indywidualnych układach redukcyjno- pomiarowych zlokalizowanych u odbiorców na przyłączach gazowych.

Przez teren Gminy Sławno przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 250 relacji Paradyż – Opoczno, który stanowi odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 350 relacji Końskie – Piotrków Trybunalski.

Według danych GUS (stan na 31.12.2018 r.), liczba osób korzystających z instalacji gazowej w stosunku do ogółu mieszkańców wynosi 30,5%.

2. 6. Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013r. na terenie Gminy Sławno obowiązuje system gospodarowania odpadami komunalnymi, którym zostali objęci wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych. Każde gospodarstwo domowe wyposażone jest w 3 rodzaje pojemników do segregacji, bądź w 1, jeżeli właściciele nie zdecydowali się na zbiórkę selektywną. Odpady zbierane są raz w miesiącu przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp z o.o. z siedzibą w Opocznie. Podmioty gospodarcze zobligowane są do zawierania umów we własnym zakresie z firmą posiadającą wydane przez Wójta Gminy Sławno zezwolenie na świadczenie takich usług na terenie gminy. Raz w roku (zazwyczaj we wrześniu) w formie „wystawki” organizowana jest także zbiórka odpadów wielkogabarytowych i sprzętu elektronicznego, który wymaga specjalistycznej utylizacji.

2. 7. Telekomunikacja

Wzrost zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne rodzi potrzebę budowy dalszych połączeń między abonentami, a centralami telefonicznymi w gminie oraz modernizację tych central z zastosowaniem techniki cyfrowej dla uzyskania niezbędnej pojemności numerycznej.

Na obszarze opracowania funkcjonują światłowody:

- międzymiastowa relacji Tomaszów Maz. – Opoczno
- linia światłowodowa Piotrków Tryb. – Sulejów – Opoczno

W Owadowie, Kamieniu i Olszowcu znajdują się wieże (stacje bazowe) telefonii komórkowej. Planowane jest stworzenie nowych punktów stacji bazowych w Sławnie i Zachorzowie. Na terenie urzędu, jednostek organizacyjnych oraz szkół występują sieci informatyczne. Na terenie gminy działa także firma oferująca usługi w zakresie szerokopasmowego Internetu, której maszty przekaźnikowe znajdują się w Sławnie, Celestynowie, Kozeninie, Zachorzowie-Kolonii oraz Olszowcu. Widoczny jest również znaczny wzrost komputeryzacji wśród mieszkańców.

3. Infrastruktura społeczna

Analizie statystycznej i funkcjonalnej w zakresie infrastruktury społecznej, podlegają wybrane elementy układu: mieszkalnictwo, szkolnictwo, kultura, ochrona zdrowia, pomoc społeczna,

przeciwdziałanie patologiom społecznym, bezrobocie, sport i rekreacja, szeroko rozumiana sfera usług oraz bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Dziedziny te pośrednio i bezpośrednio określają aktualną jakość życia mieszkańców, a ich wstępna analiza jest ważną przesłanką dla kształtowania polityki gminy w zakresie zrównoważonego rozwoju i poprawy poziomu i jakości życia populacji.

3. 1. Mieszkalnictwo

Najistotniejszym elementem infrastruktury społecznej jest stan zasobów mieszkaniowych oraz dynamika tworzenia nowych siedlisk i kreowania nowych miejsc zamieszkiwania (stałego i okresowego – nastawionego na obsługę ruchu turystycznego i rekreacji weekendowej i pobytowej). W/g danych szacunkowych na obszarze gminy na koniec 2019 roku było ok. 1980 statystycznych gospodarstw domowych. Większość mieszkań w gminie zlokalizowana jest w budownictwie mieszkaniowym jednorodziennym i zagrodowym.

3. 2. Szkolnictwo

Na terenie gminy działa:

- 8 szkół podstawowych, (w tym Zespół Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa i Branżowa Szkoła I Stopnia
- 4 punkty przedszkolne.

Władze Gminy czynią wiele starań, by baza lokalowa szkół była nowoczesna. Każda ze szkół posiada w pełni wyposażoną salę gimnastyczną. Przy Zespole Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli funkcjonuje kompleks boisk sportowych, podobnie w Szadkowicach w ramach środków unijnych wybudowano kompleks boisk sportowych „ORLIK”. Przy Szkołach Podstawowych działają ogólnodostępne i nowoczesne boiska sportowe. Przy każdej szkole podstawowej funkcjonują ogródki dydaktyczne i place zabaw, których budowa została pokryta głównie ze środków pozyskanych z funduszy europejskich. Usługi szkolne z zakresu szkolnictwa ponadpodstawowego i branżowego w przeważającej mierze realizowane są w Opocznie, Piotrkowie Trybunalskim i Tomaszowie Mazowieckim. Punkty przedszkolne umożliwiają edukację wczesnoszkolną.

Stan szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego na obszarze opracowania (stan na dzień 31 grudnia 2019 r.) przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 7 informacja o organizacji szkół w Gminie Sławno w roku szkolnym 2019/2020 (stan na 30.09.2019r.)

Lp.	Szkoła	Liczba oddziałów	Liczba uczniów			Etaty nauczycieli – stopień awansu zawodowego				razem etaty	
			SP	„0”	SP	Szk. branż.	Dyplomowany	Mianowany	Kontraktowy		Stażysta
				Punkty przedszkol.			SP	SP	SP		SP
1.	Zespół Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli	5	x	46	10	10,64	0	0	0,09	10,73	
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Wielkiego w Szadkowicach	7	16	66	x	9,56	0	2,03	0,14	11,73	
			x								
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Kamieniu	9	7	106	x	7,78	2,67	0,83	1,01	12,29	
			x								
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kozeninie	9	0	78	x	9,28	4,09	1,28	0,14	14,79	
			48								
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zachorzowie	8	25	97	x	9,08	0,72	3,50	0,14	13,44	
			24								

6.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Celestynowie	9	10	49	x	7,28	1,56	3,00	3,26	15,10
			18							
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sławnie	9	17	113	x	8,39	3,00	3,28	1,64	16,31
			x							
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. W i H Ossowskich w Kunicach	11	25	100	x	10,51	3,00	5,63	1,49	20,63
			52							
RAZEM		67	100	655	10	72,52	15,04	19,55	7,91	115,02
			142							

Źródło: Referat Oświaty, Promocji, Kultury i Sportu

Oznaczenia:- SP – Szkoła Podstawowa

3. 3. Kultura

Gmina Sławno leży w zasięgu regionu opoczyńskiego cechującego się bogatą kulturą ludową. Przejawia się ona w tradycyjnych przyśpiewkach ludowych, regionalnych tańcach, muzykowaniu i bogatym stroju ludowym. Dla potrzeb zespołów ludowych zatrudniono instruktorów muzycznych.

Działalność kulturalna w naszej gminie skupia się głównie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sławnie oraz Gminnej Bibliotece Publicznej w Sławnie i filii w Gawronach. Jednakże działalność kulturalna to nie tylko GOK i Biblioteka. Na terenie gminy Sławno działa 21 Kół Gospodyń Wiejskich, 5 zespołów folklorystycznych (Róża z Gawron, Słowiki ze Sławna, Kamienianka z Kamienia, Niebowianki z Wincentynowa, Kozenianka z Kozenina) i 1 zespół wokalny-taneczny „KUNICZANKA” oraz Gminna Orkiestra Dęta. Władze gminy wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców poszerzają stale bazę lokalową, w której społeczność może się spotykać na wszelkiego rodzaju imprezach okolicznościowych. Na terenie gminy powstało 10 świetlic wiejskich w Antoninowie, Ostroźnie, Antoniówce, Wincentynowie, Tomaszówku, Bratkowie, Wygnanowie, Dąbrówce-Trojanowie, Grażowicach i Prymusowej Woli (budynek OSP z częścią świetlicową) a także 3 Domy Ludowe – Kamień, Psary, Gawrony.

Cyklicznymi imprezami, odbywającymi się na terenie Gminy Sławno, są:

- „Festiwal Kolęd i Pastorałek” przeprowadzany w kościele parafialnym w Kamieniu,

- Tłusty czwartek

- Konkurs na Najładniejszą palmę wielkanocną w Sławnie

- „Festiwal Pieśni Maryjnej ” przeprowadzany w kościele parafialnym w Kunicach,

- „Wieczór Sobótkowy” w Wincentynowie,

- Dożynki Gminne w Sławnie,

- Święto Pieczonego Ziemniaka w Antoniówce

- Andrzejki

- Prezentacja tradycyjnych stołów wigilijnych w Sławnie.

Funkcje kulturotwórcze realizują także 4 kościoły i 2 kaplice oraz sieć Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) zlokalizowanych w miejscowościach: Olszowiec, Kamień, Szadkowice, Kozenin, Kunice, Sławno, Prymusowa Wola, Unewel, Zachorzów. Kościoły i plebanie zlokalizowane są w miejscowościach: Sławno, Zachorzów, Kamień i Kunice a kaplice w Psarach i Unewlu.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego środowisko kulturowe determinowane jest występowaniem na terenie gminy:

- zabytków archeologicznych,

- zabytków architektury i ruralistyki (nauka o budowie wsi),

- chronionych krajobrazów naturalnych i antropogenicznych.

3. 4. Turystyka

Jednym z elementów rozwoju gospodarki turystycznej w Gminie Sławno jest wykorzystanie jej walorów przyrodniczych i kulturowych w tej dziedzinie. Już w 2012 roku rozpoczęły się badania geologiczne kamieniołomu Owadów – Brzezinki, gdzie odkryto unikatowe w skali światowej skamieniałości sprzed 148 mln. lat. Owocem wieloletniej współpracy 3 podmiotów z obszaru publicznego, naukowego i biznesowego tj. samorządu gminy Sławno, Polskiej Akademii Nauk i firmy NORDKALK jest powstanie pierwszego w województwie łódzkim GEOPARKU z tarasem widokowym oraz pawilonem na unikatowe eksponaty.

Drugą ważną gałęzią rozwoju turystycznego jest powstanie centrum sportowo – rekreacyjnego z różnorodną infrastrukturą umożliwiającą i promującą jazdę na rowerze, rolkach, deskorolkach i hulajnogach. Wybudowano skatepark z pumptrakiem, ścieżkę rowerową „NATURA” oraz ścieżki rowerowe łączące nowopowstałe atrakcje turystyczne regionu. Całość dopełnia wypożyczalnia sprzętu sportowego, umożliwiając korzystanie z tych wszystkich atrakcji turystom. Infrastruktura podzielona jest również na kategorie wiekowe. Najmłodszy mają tu do dyspozycji ogromny plac zabaw a starsi mogą w tym czasie skorzystać ze świetnie wyposażonej siłowni zewnętrznej. To wszystko zlokalizowane jest w ramach kompleksu sportowo - rekreacyjnego w Sławnie. Na GEOPARKU natomiast powstały otwarte strefy aktywności: sportu, zabawy i relaksu łącząc w tym miejscu naukę i rekreację.

Dodatkowo pod kątem turystycznym zagospodarowano całe centrum miejscowości Sławno tworząc nowoczesny interaktywny punkt informacji turystycznej oraz modernizując całą przestrzeń publiczną przy zabytkowym kościele parafialnym i strażnicy OSP.

Zadanie to realizowane było w cyklu wieloletnim, odbioru ostatecznego zadania dokonano w lipcu 2019r. Wartość zadania wyniosła w granicach 10 mln. zł. Projekt był współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Ponadto samorząd gminy Sławno od lat podejmuje szereg innych działań w obszarze rozwoju turystyki i rekreacji współfinansując projekty ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach inicjatywy LEADER poprzez Lokalną Grupę Działania Dolina Pilicy oraz ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego. Na terenie gminy wybudowanych jest przeszło trzydzieści ogólnodostępnych obiektów sportowo - rekreacyjnych i centrów integracji społecznej służących zarówno mieszkańcom jak i turystom odwiedzającym gminę Sławno.

3. 5. Ochrona zdrowia

Na obszarze gminy funkcjonuje Ośrodek Zdrowia w Sławnie oferując usługi medyczne z zakresu reumatologii-interny, stomatologii, ginekologii i pediatrii. Łącznie w służbie zdrowia na terenie gminy zatrudnionych jest 6 osób w tym:

- lekarz internista-reumatolog-1
- lekarz stomatolog-1
- pielęgniarki-3
- asystentka stomatologa-1

W Opocznie tj. w odległości 12 km od Sławna funkcjonuje Szpital Rejonowy. Natomiast w Sławnie od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00 czynny jest punkt apteczny.

Ponadto Gmina czyni dodatkowe starania o poprawę stanu zdrowia mieszkańców poprzez:

- zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej logopedy, fizjoterapeutów, masażyści,
- współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Opocznie, Poradnią Leczenia Uzależnień, jednostkami w zakresie badań profilaktycznych (np. raka piersi, osteoporozy) ,
- organizowanie pogadanek na temat zdrowego stylu życia w placówkach oświatowych;
- organizowanie mammografii

3. 6. Pomoc Społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie realizuje w szczególności zadania wynikające z :

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,

- Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny,
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- Uchwała nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „dobry start”.

Zadania Ośrodka obejmują głównie udzielanie pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej: materialnej, zdrowotnej, zawodowej, mieszkaniowej; osobom starszym, schorowanym bezrobotnym, niepełnosprawnym, które nie są w stanie rozwiązać własnych problemów, nie posiadają odpowiedniej pomocy i wsparcia ze strony innych osób.

Tabela Nr 8. Liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej

Rok	2017	2018	2019
Liczba świadczeniobiorców	500	434	400
W tym osoby długotrwale korzystające	330	277	227
Wiek 0-17	365	338	307
Wiek produkcyjny	92	60	57
Wiek poprodukcyjny	43	36	36
Łączna liczba rodzin korzystających ze świadczeń i pracy socjalnej	367	373	345
Łączna liczba osób w rodzinach	1251	1225	1070

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Społeczność lokalna na przestrzeni lat sygnalizowała wiele problemów powodujących pogorszenie sytuacji materialnej, co ilustrują poniższe zestawienia. Warto zaznaczyć, że sytuacja gdy jedna rodzina korzysta z pomocy społecznej z kilku powodów np. bezrobocia i choroby jest bardzo częsta.

Tabela Nr 9. Grupy dyspersyjne- Kategorie problemów pomocy społecznej na przestrzeni lat

Rok	2017	2018	2019
Powód przyznania pomocy społecznej	Liczba rodzin		
UBÓSTWO	0	0	0
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	98	91	82
BEZROBOCIE	86	50	33
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	56	53	55
DŁUGOTRWALA CHOROBA	96	92	88
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK-WYCH I PROWADZENIA GOSP. DOMOWEGO	29	19	26
PRZEMOC W RODZINIE	0	1	3
ALKOHOLIZM	3	3	1
NARKOMANIA	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	1	0	1

KŁĘSKA ŻYWIŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	2	1	1
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0	0
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Liczba rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne na przestrzeni lat 2017-2019 utrzymuje się na podobnym poziomie .

Tabela Nr 10. Świadczenia realizowane w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych

Lp.	Świadczenia rodzinne	2017	2018	2019
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	395	386	359
2.	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenia rodzinne	865	854	805

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Liczba rodzin otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie ostatnich trzech lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela Nr 11. Świadczenia realizowane w ramach ustawy o świadczeniach o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Lp.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2017	2018	2019
1.	Liczba rodzin	16	17	14
2.	Liczba osób	32	27	29

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Od 2016r. rodziny otrzymały dodatkowe wsparcie na dzieci tj. świadczenie wychowawcze tzw. 500+. Zauważalny jest wzrost liczby uprawnionych do tego świadczenia w 2019r . Jest to efektem zniesionego kryterium dochodowego do przyznania świadczenia.

Tabela Nr 12. Świadczenia realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Lp.	Świadczenie wychowawcze	2017	2018	2019
1.	Liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczenia wychowawczego	714	680	898
2.	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie wychowawcze	1273	1203	1633

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Od 2018 r. wypłacane jest nowe świadczenie dla uczniów w związku z kontynuacją nauki . Ilość dzieci na które przyznano świadczenie „Dobry Start’ ’na przestrzeni dwóch ostatnich lat jest na tym samym poziomie.

Tabela Nr 13. Świadczenia realizowane w ramach ustanowionego programu „Dobry Start’’

Lp.	Świadczenie „Dobry Start’’	2018	2019
1.	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie „Dobry Start’’	1139	1131

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W latach 2017-2019 na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwoty, które ilustruje poniższa tabela;

Tabela Nr 14. Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Rok	Budżet ogółem	Budżet-zadania zlecone	Budżet-zadania własne
2017	11 630 892	10 129 166	1 501 726

2018	11 275 625	9 949 444	1 326 181
2019	12 847 855	11 450 685	1 397 170

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W celu rzetelnej realizacji zadań pomocy społecznej pracownicy Ośrodka stale podejmuje nowe wyzwania oraz poszerza katalog świadczonej pomocy stosownie do sygnalizowanych potrzeb. Oprócz świadczeń finansowych prowadzona jest pomoc rzeczowa, usługowa oraz szeroko zakrojona praca socjalna.

Od 2017r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie zatrudniony jest specjalista pracy z rodziną, w 2017r.jego wsparciem objęte zostały 4 rodziny w 2018- 7 rodzin, natomiast w 2019 - 6 rodzin .

Dokonując dalszej analizy funkcjonowania Ośrodka generalnie można wyróżnić dwa typy działalności pomocy społecznej i dwa typy świadczeń:

- pomoc środowiskowa realizowana w środowisku zamieszkania świadczeniobiorcy,
- pomoc instytucjonalna (zakładowa) świadczona w oderwaniu od jego dotychczasowego miejsca zamieszkania w domach pomocy społecznej oraz ośrodkach wsparcia (środowiskowych i dziennych domach samopomocy, noclegowniach, ośrodkach opiekuńczych itd.).

Ośrodek w ramach swej działalności udziela różnego rodzaju świadczeń z zakresu pomocy społecznej, czy to w postaci finansowej (np. zasiłki stałe, zasiłki okresowe, celowe), rzeczowej (np. dożywianie, zakup opału) czy też usługowej (np. usługi opiekuńcze dla osób starszych)

Dożywianie dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, którym udzielono pomocy w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Tabela: Nr 15 Wykaz uczniów objętych pomocą w formie posiłku

Lata	2017	2018	2019
Liczba uczniów dożywianych	396	341	328
Kwota świadczeń w zł.	152 705	115 328	98 493

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Zauważalna jest nieznaczna tendencja malejąca w ilości dzieci dożywianych z terenu gminy.

Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu rodziny z terenu gminy mogą korzystać z produktów żywnościowych. W 2019r. z tej formy pomocy skorzystało 127 rodzin (431 osób w rodzinach).

Mając na względzie pomoc osobom starszym pracownicy sekcji usług opiekuńczych sprawują opiekę w obecnym okresie nad 7 osobami starszymi, schorowanymi którym rodzina nie może zapewnić należytej opieki w środowisku. W 2019r. usługami opiekuńczymi było objętych 17 osób.

Ze względu na konieczność stałej całodobowej opieki w 2019r. 6 osób było umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej w Niemojowicach, Lisowicach , Koluszkach oraz w Miłkowie.

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych od 2007 roku Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw realizuje zadanie z zakresu pomocy społecznej w formie prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działalność ta cieszy się dużym powodzeniem wśród społeczności lokalnej o czym świadczy liczba osób chętnych do uczestnictwa w zajęciach. Od 2010r. do ŚDS uczęszcza 60 uczestników.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie w ramach pracy socjalnej oprócz np. pomocy w załatwieniu spraw urzędowych dążąc do integracji społeczności lokalnej również:

- udziela informacji o zakresie możliwości korzystania ze stosownych form pomocy zarówno w GOPS jak i innych instytucjach,
- podejmuje interwencje w środowisku,
- współpracuje ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Olszowcu
- organizuje Wizyty Bożo – Narodzeniowe u osób starszych powyżej 90 – tego roku życia, którym składane są życzenia i wręczone upominki świąteczne, stroiki oraz karty świąteczne z życzeniami,

- corocznie organizuje wypoczynek dla dzieci rolników opłacających KRUS. W 2019r. 64 dzieci miało możliwość wzięcia udziału w zorganizowanym wypoczynku.
- w okresie jesienno-zimowym najbardziej potrzebującym przekazywane jest drzewo pozyskiwane min. z wycinki w lasach gminnych.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oparta jest o środki finansowe z budżetu państwa oraz o środki własne Gminy co wynika z faktu podziału zadań na własne i zlecone.

W ramach realizacji Ustawy o systemie oświaty – od 2010 roku GOPS zajmuje się przyjmowaniem wniosków i wypłacaniem stypendium szkolnego.

Tabela Nr 16 Wykaz uczniów objętych pomocą w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego .

Lata	2017	2018	2019
Liczba uczniów otrzymujących stypendium szkolne	108	84	66
Liczba uczniów otrzymujących zasiłek szkolny	0	2	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Od 2014r. prowadzona jest Karta Dużej Rodziny. Jest to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, natomiast od 2019r. otrzymać ją mogą również osoby, które w przeszłości miały na wychowaniu co najmniej 3 dzieci. Informacje na jej temat są rozpropagowywane za pomocą strony internetowej a także informacje ustne udzielane przez pracowników Ośrodka.

Tabela Nr 17 Ilość wydanych kart Dużej Rodziny .

Lata	2017	2018	2019
Liczba wydanych kart dużej rodziny	159	189	391

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Obecna praca Ośrodka /przy pominięciu świadczeń rodzinnych/ polega na szeroko rozumianej pracy socjalnej, która to w myśl ustawy o pomocy społecznej obejmuje „działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Ustawa o pomocy społecznej jak również ustawa o świadczeniach rodzinnych w pewien sposób ogranicza krąg osób uprawnionych do otrzymania świadczeń. Świadczenia z pomocy społecznej mogą być ograniczone lub też odmówione osobie ubiegającej się o pomoc w sytuacji, gdy np.:

- 1) przyznane świadczenia są marnotrawione lub niszczone,
- 2) osoba lub rodzina nie współdziała z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej,
- 3) osoba bezrobotna nie uzasadniła odmowy podjęcia pracy zawodowej.

Odmawiając lub ograniczając pomoc finansową należy pamiętać, że działania te nie powinny prowadzić do pogorszenia sytuacji. Dlatego też w uzasadnionych przypadkach należy rozważyć możliwość przyznania innej formy pomocy, tj. pomocy w postaci rzeczowej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych decyzji w ramach realizacji ustawy o pomocy społecznej.

Tabela: Nr 18. Liczba decyzji wydanych w ramach realizacji ustawy o pomocy społecznej w okresie 2017r.-2019r.

Liczba wydanych decyzji	2017	2018	2019
Ogółem	598	590	501
Pozytywnych	596	590	495
Udział%	99,67	100	99,40
Odmownych	2	0	3
Udział %	0,33	0	0,60

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W/w dane świadczą iż środki finansowe rozdysponowane przez Ośrodek w Sławnie na pomoc społeczną we wskazanych okresach były przeznaczone w ilościach wystarczających i zabezpieczały potrzeby osób ubiegających się o pomoc, a przynajmniej częściowo spełniały ich oczekiwania. Świadczy o tym niewielka ilość odmownych decyzji w stosunku do znacznej ilości decyzji pozytywnych. W roku 2017 2 decyzje odmowne, natomiast w 2019r. - 3.

Niewątpliwie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działając dla dobra społeczności lokalnej powinien wykorzystywać różnego rodzaju środki i możliwości celem zaspakajania potrzeb związanych z pomocą społeczną. Ze względu na wzrastającą liczbę osób korzystających z różnego rodzaju świadczeń pomocy społecznej należałoby rozbudować możliwości współpracy z podmiotami realizującymi w państwie zadania z tego zakresu.

Dokonując analizy możliwości pomocy społecznej można stwierdzić, że model pomocy, który został utworzony ustawą z 12 marca 2004 r. nasuwa wiele refleksji, w tym też uwag krytycznych. Pomoc społeczna jest realizowana przez wiele podmiotów, ale jej główny ciężar spoczywa na gminie.

Jak wiadomo pomoc społeczna jest, systemem działań profilaktycznych, rozwojowych, uzupełniających i opiekuńczych, zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób czy rodzin. Tylko szeroko zakrojona współpraca, a tym samym wykorzystanie wszystkich dostępnych zasobów może prowadzić do kompleksowej realizacji oczekiwań społecznych.

Niewątpliwie pracownicy socjalni wykonują coraz więcej zadań z zakresu pomocy społecznej. Większe zadania, uprawnienia i obowiązki pracowników socjalnych są konsekwencją wzrostu rangi tego zawodu. Ponadto należy podkreślić przemianę roli zawodowej pracownika socjalnego, odchodzenie od wymuszonej roli urzędnika na rzecz pracownika, który poszukuje rozwiązań problemów tkwiących w środowisku lokalnym.

Dokonując oceny efektywności pracy Ośrodka należy stwierdzić, że Gmina pozostawiona „samej sobie” bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego, pomimo pełnego zrozumienia problemów społeczności lokalnej, przy pełnym zaangażowaniu służb nie jest w stanie sprostać wszystkim oczekiwaniom.

Istotne jest, że dotychczasowe, wieloletnie ustawodawstwo sprzyjało, a wręcz uzależniało środowisko od świadczeń z pomocy społecznej. Obecne zmiany przełamały panujący model pomocy społecznej kładąc główny nacisk na pracę socjalną. Zapewne tak obrany kierunek jest trafny wyznacznikiem jednakże zbyt radykalnym i w znacznej mierze nie dostosowanym do rzeczywistości wiejskiej przy tak słabo rozwiniętym zapleczu.

Pewnego typu „rekompensatę” takiego stanu rzeczy stanowią świadczenia rodzinne. Zapisy ustawowe budzą jednak wiele kontrowersji i społecznej niezgody.

Przejęcie świadczeń rodzinnych przez Ośrodek Pomocy Społecznej, a tym samym utożsamianie ich ze świadczeniami pomocy społecznej, budzi niezadowolenie społeczne. Jednym z podłoży „konfliktów” jest różnorodność przeliczenia dochodu na osobę w rodzinie, czy przychodu z gospodarstwa rolnego z hektara przeliczeniowego.

Niewątpliwie kolejnym utrudnieniem w pracy jest niejasność obowiązujących przepisów umożliwiającą różnorodną interpretację, jak również niestabilność ustaw, co w obecnym czasie szczególnie widoczne jest w wielokrotnych już zmianach do ustaw o świadczeniach rodzinnych. Niestety w wyniku powyższego udzielane przez pracownika, „co chwilę” inne informacje o możliwości skorzystania np. z dodatku do zasiłku rodzinnego odbierane są często jako brak kompetencji, bez analizy faktycznych przyczyn sprzecznych informacji.

Zasadnym byłoby zwiększenie dostępności na terenie gminy do usług świadczonych przez psychologa, pedagoga czy specjalistę od uzależnień. Częstokroć, bowiem prawdziwą barierą dla osób czy rodzin chcących uczestniczyć w spotkaniach z profesjonalistami jest koszt dojazdu do najbliższej Poradni znajdującej się w Opocznie.

W łagodzeniu bezrobocia mają wpływ w znacznym stopniu przedsięwzięcia podejmowane na lokalnym rynku pracy. Decydującą rolę odgrywa tutaj pozyskiwanie możliwie jak największej liczby partnerów współuczestniczących w tym procesie.

Istotnym elementem jest również w tych działaniach właściwie wydatkowanie środków finansowych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu oraz kontynuowanie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży dostosowanego do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Kolejnym ułatwieniem pracy byłyby spójność przepisów i względna stabilność ustawodawstwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w swej pracy musi pamiętać, że rodzina wiejska podlega współcześnie wielu przeobrażeniom naruszającym tradycyjne wzory moralności. Podobnie jak rodzina miejska podatna jest na zjawiska dezintegracji i patologii życia rodzinnego. Dlatego też nieodzownym elementem jest współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie-Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną, Stowarzyszeniem Abstynenckim, Poradniami Leczenia Uzależnień, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem Rejonowym, Policją, PUP oraz Stowarzyszeniami prowadzącymi działalność pomocową. W związku z tym m.in. corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie uwzględnia szeroko zakrojoną współpracę z GOPS, szkołami, ośrodkiem Zdrowia itd. Kolejny rok Gmina dofinansowuje działania Stowarzyszenia Abstynenckiego „Opoka”, które regularnie organizuje m.in. Letnie Forum Trzeźwości cieszące się dużym powodzeniem, zachęcające jednocześnie do uczestnictwa w spotkaniach terapeutycznych osób uzależnionych oraz prowadzące również grupę wsparcia dla osób współuzależnionych.

3.7. Przeciwdziałanie patologiom społecznym

Na terenie Gminy jak już wspomniano działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która realizuje i koordynuje realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ściśle powiązanego z Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii. Programy swoim działaniem obejmują: profilaktykę, działalność informacyjno-edukacyjną, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz współpracę i wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień.

Koszt realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 19. Koszt realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Lata	2017	2018	2019
Łączny koszt realizowanych zadań w zł.	41 025	122 482	48 478

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na uwagę zasługuje fakt, że przeciwdziałanie narkomanii obejmuje przede wszystkim działania profilaktyczne natomiast istotnym elementem działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest m.in. prowadzenie działań zmierzających do kierowania osób na leczenie odwykowe. Dokonując analizy lat 2017-2019 wyraźnie widać wzrost zaangażowania środowiska w problematykę uzależnienia od alkoholu i chęć przeciwdziałania zjawisku.

Tabela Nr 20. Ilość prowadzonych spraw o leczenie odwykowe w latach 2017-2019

Ilość zgłoszeń o podjęcie działań w kierunku leczenia odwykowego	Ilość spraw skierowanych do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe	Rok
17	6	2017
14	5	2018
9	5	2019

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych

Tabela Nr 21. Liczba działań Policji w stosunku do osób nietrzeźwych

Ilość osób nietrzeźwych z terenu gminy zatrzymanych i osadzonych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych lub przewiezionych do Izby Wytrzeźwień	2017	2018	2019
	10	11	26

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2020 roku przewidziano kwotę 1000zł.

Tabela Nr 22. Koszt realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Lata	2017	2018	2019
Łączny koszt realizowanych zadań w zł.	492	1788	1000

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa Wójt Gminy w roku 2011 powołał Zespół Interdyscyplinarny.

Poniższa tabela obrazuje działania w ostatnich latach związane z realizacją procedury Niebieskiej Karty na terenie gminy.

Tabela Nr 23 Czynności na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Procedura „Niebieskiej Karty”	2017	2018	2019
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	26	25	30
2	Liczba realizowanych „Niebieskich Kart” w tym otrzymanych od:	33	28	30
	·Policji	22	21	27
	·przedstawicieli oświaty	0	0	0
	·przedstawicieli GOPS	10	6	3
	·pracownika służby zdrowia	0	0	0
	·przedstawicieli PCPR	1	1	0
3	Liczba posiedzeń grup roboczych	75	58	63
4	Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	28	18	21

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie

3. 8. Bezrobocie.

Zadawalającym zjawiskiem na terenie Gminy Sławno jest spadek bezrobocia:

·2017r. –162 osoby zarejestrowane w PUP (101 kobiet i 61 mężczyzn)

·2018r. – 147 osób zarejestrowanych w PUP (78 kobiet i 69 mężczyzn)

·2019r.- 135 osób zarejestrowanych w PUP(70 kobiet i 65 mężczyzn)

W podziale na płeć można zauważyć przewagę kobiet w liczbie osób zarejestrowanych w PUP

W celu przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia w gminie zmierza się do dostosowania infrastruktury społecznej i gospodarczej do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych.

Władze Gminy w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy organizują od kilku lat sezonowe prace interwencyjne i roboty publiczne.

Udział osób bezrobotnych z terenu Gminy w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu obrazuje poniższe zestawienie

Tabela : Nr 24 Osoby aktywnie uczestniczące w formach przeciwdziałaniu bezrobociu

Rok	2017	2018	2019
Prace interwencyjne	-	-	1
Roboty publiczne	10	17	5

Źródło: Urząd Gminy Sławno, Referat Organizacyjno-Prawny

3. 9. Sport i rekreacja

Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu realizują przede wszystkim działające w formie stowarzyszenia-kluby sportowe. Ważnym zadaniem, realizowanym w Gminie Sławno, jest organizacja zajęć

sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W ciągu roku organizowanych jest szereg zawodów i rozgrywek międzyszkolnych dla uczniów szkół podstawowych których realizatorami są uczniowskie kluby sportowe. Ogólnodostępne kompleksy boisk sportowych przyczyniają się do rozwoju różnych dyscyplin sportu, uprawianie których wcześniej było niemożliwe ze względu na brak boiska przystosowanego do danej dyscypliny.

Na terenie gminy Sławno działają organizacje pozarządowe takie jak. :

- Uczniowski Klub Sportowy „ Prymusowa Wola ”, działający przy Zespole Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli, którego celem jest organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów oraz angażowanie ich do różnorodnej formy aktywności ruchowej, gier i zabaw,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk”, realizujący zadania z zakresu krzewienia sportu wśród dzieci i młodzieży,
- UKS Kaziuk- realizujący zadania z zakresu krzewienia sportu wśród dzieci i młodzieży
- LKK „LUKS Sławno”- szkolenie dzieci i młodzieży w kolarstwie sport wyczynowy
- Dziewięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w: Sławnie, Olszowcu, Unewlu, Kamieniu, Szadkowicach, Kunicach, Kozeninie, Zachorzowie i Prymusowej Woli realizujących zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej jak i przeciwpowodziowej. OSP w Prymusowej Woli i Kamieniu należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, są wyposażone w specjalistyczny sprzęt, który niestety najczęściej jest wykorzystywany przy udzielaniu pomocy ofiarom wypadków drogowych.
- 21 Kół Gospodyń Wiejskich w: Unewlu, Olszowcu, Sławnie, Kozeninie, Prymusowej Woli, Zachorzowie, Gawronach, Kamieniu, Wincentyńowie, Grudzeniu Lesie, Ostrożnej, Antoniówce, Szadkowicach, Kunicach, Bratkowie, Grażowicach, Trojanowie, Antoninowie, Tomaszówku, Wygnanowie oraz Psarach – Dąbrowa. KGW działają w strukturach Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Stowarzyszenie Gminy Sławno „Tradycja i Rozwój”.

3.10. Strefa gospodarza

W gospodarce gminy, która posiada typowo wiejski charakter, istotną rolę pełni sektor rolny. Pod względem powierzchni, w gminie dominują małe i niskodochodowe gospodarstwa. Rozdrobnienie gospodarstw powoduje, że większość z nich osiąga niską produkcję, która przeznaczona jest na spożycie własne.

W gminie rozwinięty jest również przemysł wydobywczy (eksploatacja surowców mineralnych), drobna wytwórczość, usługi.

Sfera działalności innej niż rolnictwo indywidualne na terenie Gminy Sławno reprezentowana jest głównie przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ok. 83% firm w sektorze prywatnym prowadzonych jest przez osoby fizyczne).

Na koniec 2019 roku według danych GUS zarejestrowanych było 301 podmiotów gospodarczych.

W porównaniu do 2018 roku odnotowano wzrost o 23 podmioty. Niezmiennie od 2017 roku wiodącymi branżami na terenie gminy są budownictwo, handel hurtowy i detaliczny oraz transport (dane liczbowe pokazano w tabeli poniżej).

Tabela Nr: 25 Liczba prywatnych podmiotów gospodarczych w wiodących branżach w latach 2017-2019

Sekcja	2017	2018	2019
Budownictwo	60	62	67
Handel	74	79	82
Transport	36	39	42
Ogółem	271	278	301

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Liczba podmiotów gospodarczych sektora prywatnego świadczy o aktywności ekonomicznej mieszkańców gminy. Na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypada ok. 78,5 podmiotów gospodarczych.

Zestawienie podmiotów gospodarczych (prywatnych i publicznych), według klas wielkości na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym:

do 9 osób – 43,9 podmiotów gospodarczych,

od 10 do 49 osób – 2,3 podmiotów gospodarczych,

od 50 do 249 osób – 0,4 podmiotów gospodarczych.

W Tabeli nr 26 podany został szczegółowy podział podmiotów gospodarczych z uwzględnieniem poszczególnych sekcji działalności gospodarczej działających w 2019 roku.

Tabela : Nr 26 Liczba prywatnych podmiotów gospodarczych w 2019 roku wg sekcji PKD 2007

Sekcja	Nazwa sekcji	Liczba podmiotów gospodarczych
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	32
Sekcja F	Budownictwo	67
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, włączając motocykle	82
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	42
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6
Sekcja J	Informacja i komunikacja	8
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	9
Sekcja P	Edukacja	5
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4
Sekcje S, T, U	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz organizacje i zespoły eksterytorialne	7
Ogółem		301

Źródło: Urząd Gminy Sławno; GUS, Bank Danych Lokalnych

Przedsiębiorcy z Gminy Sławno zajmują się głównie wykonywaniem drobnych usług dla ludności. Znaczącą branżą, figurującą w ewidencji działalności gospodarczej, jest także branża handlowa i budowlana.

3. 11 Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym w gminie czuwa stale Komisariat Policji w Paradyżu. Szeroko zakrojona współpraca funkcjonariuszy Policji z Urzędem Gminy, GOPS, GKRPA, szkołami z terenu gminy; umożliwia znacznie bardziej skuteczną działalność profilaktyczną i interwencyjną.

4. Analiza finansowa

Na dochody Gminy Sławno składają się dochody własne, subwencje oraz dotacje celowe z budżetu państwa. Źródłem dochodów własnych są przede wszystkim wpływy z podatków i opłat, udziały w podatkach dochodowych.

Poniższa tabela przedstawia dochody Gminy Sławno wg źródła ich pochodzenia

Tabela: Nr 27. Dochody Gminy wg źródła pochodzenia

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
------------------	------	------	------

I.	Dochody własne w tym:	11 866 455,73	11 712 352,47	13 597 458,54
1.	Wpływy z podatków	5 124 257,79	5 107 866	5 310 304,56
2.	Wpływy z opłat	1 662 799,85	1 644 014,02	1 901 670,61
3.	Pozostałe dochody	1 570 228,24	838 427,99	1 725 930,70
4.	Udziały we wpływach z podatków dochodowych	3 509 169,85	4 122 044,46	4 659 552,67
II.	Subwencje	9 735 477,00	10 193 392,00	10 550 716,00
II	Dotacje	12 324 338,49	12 256 548,71	14 085 617,28
I.				
1.	Dotacje na zadania zlecone	11 603 874,64	11 607 136,32	13 430 484,78
2.	Dotacje na zadania własne	720 463,85	649 412,39	655 132,50
I	Środki pozyskane	4 774 974,99	2 819 710,80	6 783 242,08
V.				
OGÓLEM		38 701 246,21	36 982 003,98	45 017 033,90

Źródło: Urząd Gminy Sławno; Referat Finansowy

Na wydatki gminy ogółem składają się wydatki bieżące i majątkowe. Wydatki bieżące to w szczególności wydatki na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi oraz wydatki związane z utrzymaniem miejsc pracy, zakupem energii, gazu i materiałów biurowych. Duży udział w wydatkach bieżących mają wydatki na świadczenia z pomocy społecznej i inne formy pomocy.

Natomiast wydatki majątkowe to wydatki związane z realizacją inwestycji oraz zakupy inwestycyjne.

Tabela Nr 28. Struktura wydatków Gminy Sławno wg rodzajów za lata 2017-2019

Wyszczególnienie		2017	2018	2019
I.	Wydatki bieżące	31 007 732,37	31 793 245,96	34 303 184,70
II	Wydatki majątkowe	8 788 627,53	10 401 771,13	9 478 216,74
RAZEM		39 796 359,90	42 195 017,09	43 781 401,44

Źródło: Urząd Gminy Sławno, Referat Finansowy

5. Analiza uwarunkowań

Dokonanie prawidłowej identyfikacji uwarunkowań, które wpływają lub mogą wpłynąć na funkcjonowanie Gminy Sławno pozwoliła na sformułowanie celów i zadań.

W oparciu o wybrane dokumenty tj.

1. Strategię Rozwoju Gminy Sławno;
2. Diagnozę Problemów;
3. Dane statystyczne;
4. Ocenę zasobów pomocy społecznej;
5. Dokumenty będące w zasobach GOPS

oraz sygnały ze środowiska stworzono listę silnych i słabych stron, które skupiły się na uwarunkowaniach wewnętrznych, czyli takich, które można zmienić.

Dokonano także analizy szans i zagrożeń, która określiła uwarunkowania zewnętrzne, czyli te na które nie ma się większego wpływu – uzależnione są one od otoczenia.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1.Korzystne warunki środowiskowe (brak większych zakładów przemysłowych, wielkich gospodarstw fermowych).</p> <p>2.Bogata kultura ludowa.</p> <p>3.Korzystne położenie gminy – dogodne warunki połączenia drogowego (droga krajowa Nr 12 oraz droga wojewódzka Nr 713 Łódź - Opoczno), bliskość drogi krajowej Nr 74 Sulejów-Kielce.</p> <p>4.Dogodne warunki połączenia kolejowego, przez obszar gminy przebiega linia kolejowa relacji Warszawa-Zawiercie (CMK).</p> <p>5.Znaczne rezerwy siły roboczej.</p> <p>6.Funkcjonowanie punktu aptecznego na terenie gminy.</p> <p>7.Dobry teren (mamy górę) ŁSSE, centralne położenie w Polsce.</p> <p>8.Odpowiednie budynki (świetlice, domy ludowe, sale gimnastyczne).</p> <p>9.Połączenie kolejowe z miastem wojewódzkim-Łódź i innymi dużymi miastami, w tym Warszawą, Krakowem, Poznaniem.</p> <p>10.Społeczność otwarta na realizowanie różnych zadań (koła gospodyń, OSP),</p> <p>11.Wykształcenie młodzieży (duża liczba studentów).</p> <p>12.Rozbudowana sieć szkół i przedszkoli.</p> <p>13.Sport wśród młodzieży (kolarstwo, atletyka), aktywna działalność klubów sportowych.</p> <p>14.Dzienna opieka dla osób niepełnosprawnych – ŚDS w Olszowcu.</p> <p>15.Dostęp do książek i Internetu.</p> <p>16.Różnorodność pomocy świadczonej przez GOPS, w tym realizacja programów pomocowych współfinansowanych ze środków zewnętrznych, np. dożywianie.</p> <p>17.Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.</p> <p>18.Dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych -aktywnie działająca Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>19.Przychylność władz samorządowych, współpraca z organizacjami.</p> <p>20.Tereny inwestycyjne wraz z uzbrojeniem.</p> <p>21.Odpowiednie wykorzystanie środków unijnych.</p> <p>22.Kultywowanie tradycji ludowej.</p> <p>23.Działanie orkiestry dętej.</p> <p>24.Promocja Gminy.</p> <p>25.Pomoc Urzędników Gminy przy pozyskiwaniu terenów pod inwestycje.</p> <p>26.Dobrze rozwinięta infrastruktura -gazyfikacja prawie w 100%, telefonizacja 100%, wodociągi 100%,</p> <p>27.Bezpłatna pomoc Urzędu Gminy w wypełnianiu wniosków o dopłaty dla rolników.</p> <p>28.Podnoszenie kwalifikacji przez osoby bezrobotne.</p> <p>29.Bezpieczeństwo na terenie gminy.</p> <p>30.Rozwój zakładów uboju przetwórstwa mięsa, co</p>	<p>1.Niewykorzystanie potencjału jaki dają świetlice wiejskie, jako miejsce spotkań na wsiach, miejsce rozrywki.</p> <p>2.Mała aktywność części mieszkańców.</p> <p>3.Brak dostępu do specjalistów w tym lekarzy, psychologów, kardiologów terapeutów uzależnień itp.</p> <p>4.Brak stosowania w życiu codziennym zasady zrównoważonego rozwoju (buduje się duże domy nie zważając na potrzeby).</p> <p>5.Brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>6.Brak specjalnej oferty dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>7.Występowanie znacznej ilości gospodarstw małych (poniżej 1 ha).</p> <p>8.Obecność słabych gleb o ograniczonej przydatności dla rolnictwa.</p> <p>9.Brak aktywizacji społecznej.</p> <p>10.Brak usług w branży m.in. pralniczej, szewskiej, usług fotograficznych.</p> <p>11.Brak stałego targowiska.</p> <p>12.Brak zarejestrowanych prywatnych gabinetów lekarskich.</p> <p>13.Śmieci- bezmyślność, brak wyobraźni, brak wiedzy ekologicznej.</p> <p>14.Bezdomne psy- brak odpowiedzialności, porzucenie.</p>

<p>stymuluje produkcję żywca i wspomaga rozwój produkcji wołowiny.</p> <p>31. Wysoki stopień fachowości znacznej części rolników.</p> <p>32. Dopłaty unijne na restrukturyzację gospodarstw i wzrost produkcji.</p> <p>33. Obecność małych zakładów pracy rokujących rozwój zwiększenia zatrudnienia.</p> <p>34. Obecność podmiotów gospodarczych w sferze usług i handlu o ugruntowanej i stałej pozycji.</p> <p>35. Obecność dobrze działającego Banku Spółdzielczego-uruchomiono bankomat.</p> <p>36. Obecność dwóch podmiotów gospodarczych w branży fryzjerskiej.</p> <p>37. Obecność Poczty Polskiej.</p> <p>38. Przebieg przez gminę gazociągu w/c DN 250 relacji Paradyż – Opoczno.</p> <p>39. Przebieg linii energetycznej 110 kV.</p> <p>40. Obecność linii kolejowej przebiegającej przez wschodnie obrzeża gminy.</p> <p>41. Obecność linii światłowodowej.</p> <p>42. Dobrze rozwinięta infrastruktura wodociągowa oraz kanalizacyjna.</p> <p>43. Obecność w gminie dobrze wyposażonych szkół podstawowych, w tym Zespołu Szkół Samorządowych, punktów przedszkolnych.</p> <p>44. Infrastruktura sportowa i edukacyjna.</p> <p>45. Brak w gminie poważnych źródeł zagrożeń dla środowiska naturalnego.</p> <p>46. Istnienie silnie ugruntowanej tradycji lokalnej kultywowanej przez zespoły ludowe.</p> <p>47. Dobrze zorganizowane struktury Ochotniczych Straży Pożarnych.</p> <p>48. Duże możliwości utworzenia terenów turystyczno-rekreacyjnych.</p> <p>49. Oferta kulturalna.</p> <p>50. Zarządzanie gminą.</p>	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Kontynuowanie i rozwój kultury ludowej.</p> <p>2. Szansa dla potencjalnych inwestorów na szybkie znalezienie ludzi do pracy, szczególnie ludzi młodych, z uwagi na ich wysoki udział w całej populacji bezrobotnych.</p> <p>3. Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych.</p> <p>4. Likwidacja barier architektonicznych.</p> <p>5. Możliwość rozwoju kierunków produkcji rolniczej o wysokiej dochodowości (drobiarstwo, warzywnictwo, sadownictwo).</p> <p>6. Dogodne warunki zbytu produkcji rolnej z uwagi na sąsiedztwo miast Opoczno i Tomaszów Mazowiecki.</p> <p>7. Z uwagi na fachowość znacznej części rolników, możliwość uzyskiwania dobrych efektów w produkcji rolnej.</p> <p>8. Rozwój chowu bydła mięsnego.</p> <p>9. Możliwość aktywizacji zasobów pracy w ramach form organizowanych przez samorząd</p>	<p>1. Niewielki przyrost naturalny może prowadzić w przyszłości do powolnej dyspopulacji gminy.</p> <p>2. Zwiększenie wydatków z budżetu gminy na różne formy pomocy społecznej.</p> <p>3. Postępujące wyludnianie się gminy, z uwagi na brak pozarolniczych źródeł utrzymania ludności.</p> <p>4. Z uwagi na słabe gleby i rozdrobnienie gospodarstw występuje brak możliwości osiągnięcia wystarczających dochodów z produkcji rolnej gwarantujących utrzymanie rodziny i inwestowanie w rozwój i doskonalenie produkcji rolnej.</p> <p>5. Niekorzystne regulacje prawne.</p> <p>6. Brak pozytywnych wartości wśród młodego pokolenia.</p> <p>7. Szybko zmieniające się przepisy prawne (brak spójności, luki prawne).</p> <p>8. Wygodnictwo niektórych grup społecznych</p>

<p>gminny.</p> <p>10. Możliwość stałego zatrudnienia części mieszkańców gminy w rozwijających się zakładach pracy.</p> <p>11. Możliwość pozyskania z zewnątrz środków finansowych na realizację zadań – rozwiązywanie problemów społecznych m.in. Fundusze UE.</p> <p>12. Pozyskanie inwestorów, tym samym tworzenie nowych miejsc pracy.</p> <p>13. Zmniejszenie bezrobocia, a tym samym zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej, wzrost dochodów gminy.</p> <p>14. Poczucie wzrostu własnej wartości,</p> <p>15. Wzrost poczucia stabilizacji ekonomicznej (spadek emigracji ludzi młodych, wykształconych do miast, do innych państw).</p> <p>16. Zapewnienie specjalistycznych usług medycznych przy wykorzystaniu istniejącego zaplecza, które można zmodernizować i doposażyć.</p> <p>17. Zmiana stylu życia, spędzania wolnego czasu.</p> <p>18. Zmiany prawne dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> · pomocy społecznej · kultury-edukacji <p>19. Dofinansowanie edukacji dzieci i młodzieży – stypendia i wyprawki.</p> <p>20. Informacje prasowe i książkowe dotyczące osiągnięć Gminy – dalszy rozwój Internetu.</p> <p>21. Rozwój osadnictwa (budownictwo mieszkaniowe).</p>	<p>(rezygnacja z ofert pracy).</p> <p>9. Niż demograficzny (młode małżeństwa).</p> <p>10. Brak motywacji wśród mieszkańców czyli powodu do zmiany.</p> <p>11. Brak wiary na zmiany – bierność.</p> <p>12. Wyludnienie z powodów ekonomicznych.</p> <p>13. Brak możliwości szybkiej komunikacji ograniczającej dojazd do specjalistów i odwrotnie.</p> <p>14. Uleganie wpływom mediów.</p> <p>15. Droższe niektóre usługi – brak konkurencji.</p> <p>16. Częściowa zależność Gminy od inwestorów.</p>
--	--

VI. ZADANIA PODLEGAJĄCE POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE GMINY SŁAWNO.

1. Lista zadań

Przedstawiona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, obejmuje teren gminy Sławno. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy ze społecznością lokalną oraz instytucjami i organizacjami, takimi jak :

· Jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego w tym Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Szkoły Podstawowe

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Ośrodki Zdrowia z terenu Gminy;
- Komisariat Policji;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie-Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego;
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Uczniowskie Kluby Sportowe;
- Ludowe Uczniowskie Kluby Sportowe;
- Koła Gospodyń Wiejskich;
- Organizacje Kościelne;
- Ochotnicze Straże Pożarne;
- Stowarzyszenia.

Zadaniem strategii będzie m.in.:

- zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej;
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia dla wszystkich grup docelowych na terenie Gminy Sławno;

·zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach;

·zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie gminy;

·zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia;

·inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym.

Powyższe zadanie będą realizowane przez Wójta Gminy, jak również pozostałych pracowników Urzędu Gminy i jednostek podległych poprzez wykorzystanie następujących instrumentów:

·działania w ramach realizacji projektów;

·seminaria, spotkania, prezentacje;

·informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów;

·broszury informacyjne, ulotki, plakaty, reklamy i inne materiały;

·serwisy internetowe;

·współpraca z mediami – radio, prasa, telewizja o zasięgu lokalnym i regionalnym.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy tych podmiotów, oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie. Urząd Gminy przeznaczy na realizację działań środki własne, a ponadto ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł. Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie:

·konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań;

·działania na rzecz pozyskania dodatkowych środków z innych źródeł niż budżet samorządu;

·uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć;

·upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Cel strategiczny 1.

Ograniczenie zjawiska bezrobocia i niezaradności życiowej mieszkańców gminy

Cele szczegółowe:

1. 1. Współdziałanie w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych.

1. 2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami, w szczególności spowodowanych brakiem zatrudnienia czy niepełnosprawnością.

1. 3. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla rodzin z problemami uzależnienia i współuzależnienia.

1. 4. Współpraca i wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się w szczególności problemami uzależnienia, przemocy, niedostosowania społecznego, braku umiejętności radzenia sobie z problemami.

Cel strategiczny 2.

Podniesienie poziomu integracji społecznej

Cele szczegółowe:

2. 1. Rozszerzenie oferty usług na rzecz ludzi starszych i niepełnosprawnych.

2. 2. Promowanie aktywnego trybu życia poprzez wspieranie różnych form działalności i inicjatyw społecznych.

2. 3. Włączenie osób biernych społecznie do aktywnego życia w lokalnej społeczności.

2. 4. Integrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez m.in. pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi.

2. 5. Usprawnienie społeczne osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 3.

Zwiększenie oferty usług medycznych, dostępu do badań profilaktycznych i profilaktyki uzależnień.

Cele szczegółowe:

3. 1. Udostępnienie osobom i rodzinom dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego.
3. 2. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.
3. 3. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwem Rodzinnym oraz Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną.
3. 4. Tworzenie warunków motywujących ograniczenie spożywania napojów alkoholowych.
3. 5. Działalność profilaktyczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
3. 6. Działalność edukacyjno-informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 4.

Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży

Cele szczegółowe:

4. 1. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.
4. 2. Działania wspierające alternatywne formy spędzania czasu wolnego.
4. 3. Wspieranie edukacji wczesnoszkolnej poprzez tworzenie placówek zapewniających opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
4. 4. Propagowanie przez szkoły pozytywnych zachowań, tolerancji oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
4. 5. Rozszerzenie zakresu dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, kół edukacyjnych, kół zainteresowań oraz dofinansowanie klubów sportowych.

Cel strategiczny 5.

Wspieranie podstawowych funkcji rodziny

Cele szczegółowe:

- 5.1 Pobudzanie aktywności własnej rodziny – osób korzystających z pomocy przy rozwiązywaniu problemów.
- 5.2. Prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystanie różnorodnych metod i technik.
- 5.3. Pomoc rodzinom w pełnieniu funkcji wychowawczych.

Gmina Sławno jest gminą, która inwestuje w swój rozwój. Przy realizacji wielu przedsięwzięć wykorzystuje nie tylko środki własne, ale również środki zewnętrzne.

Zgodnie z zamierzeniami polityki państwa oraz programów unijnych, dąży do zniwelowania różnic jakie powstały między regionami w Polsce i Europie. Działania te zmagają się w kierunku podniesienia konkurencyjności gminy, a co za tym idzie do zachęcenia inwestorów do lokowania kapitału na ziemi opoczyńskiej. Znaczna część działań ukierunkowana jest również na zainteresowanie ofertą turystyczną Gminy, a przez to na rozwój drobnej przedsiębiorczości, w tym agroturystyki. Ponadto Gmina w swych działaniach dąży do rozwoju infrastruktury lokalnej poprzez budowę kanalizacji, wodociągów, dróg itp. oraz do rozwoju samych mieszkańców m.in. przez organizację szkoleń w ramach środków pozyskanych z EFS, budowę systemów informacyjnych, a także przez rozbudowę oferty kulturalnej i rekreacyjno-turystycznej.

2. Kryteria określające hierarchię wartości

Niniejszy rozdział prezentuje harmonogram realizacji optymalnie dobranego pakietu działań (zarówno pod względem potrzeb strategicznych, jak i możliwości finansowania) ułożony tak, aby najlepiej wykorzystać dostępne środki (własne i zewnętrzne) przy założeniu możliwie najkrótszych cykli realizacji. Dla zapewnienia optymalnego doboru pakietu wśród mieszkańców gminy przyjęto następujące kryteria ważności :

- problemy społeczne dzieci i młodzieży,
- problemy wobec rodzin,
- problemy społeczne osób starszych,

Zakłada się, że w Gminie Sławno harmonogram działań będzie układany zgodnie z w/w listą.

VII. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ REALIZACJI GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

1. Zwiększenie aktywności własnej osób/rodzin w poprawie własnej sytuacji.
2. Spadek bezrobocia.
3. Ograniczeni liczby osób korzystających z pomocy społecznej
4. Odciążenie rodzin osób niepełnosprawnych od ciężących na nich obowiązkach.
5. Poszanowanie godności człowieka niepełnosprawnego przez społeczność lokalną.
6. Zwiększenie uczestnictwa w tym osób niepełnosprawnych, starszych w różnych formach doskonalenia zawodowego, podnoszenia kwalifikacji.
7. Wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
8. Uświadomienie poczucia własnej wartości.
9. Dokonywanie właściwych wyborów życiowych.
10. Poszanowanie innych.
11. Zwiększenie uczestnictwa społeczności lokalnej (dzieci, młodzieży, osób starszych) w życiu społeczno-kulturowym.
12. Wzrost sprawności fizycznej.
13. Wzrost integracji społecznej.
14. Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych w szczególności przez młodzież.
15. Zmniejszenie przemocy i agresywnych zachowań.
16. Poprawa jakości życia.

Finalnym wskaźnikiem osiągnięć realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie wskaźnik zadowolenia społecznego.

Realizacja Strategii wpłynie przede wszystkim na konstruktywne zagospodarowanie czasu wolnego najmłodszej grupy mieszkańców, zmniejszenie stopy bezrobocia, na zwiększenie szans na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób niepełnosprawnych, polepszenie jakości życia, oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa.

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych objęte zostaną monitoringiem, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania przy uwzględnieniu efektów natychmiastowych jak również wykraczających poza natychmiastowe efekty. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, ale pojawiających się po pewnym czasie oraz do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

System wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest realizowany w oparciu plany działania poszczególnych sektorów - realizatorów Strategii. Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia.

Realizację i koordynację wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych prowadzi Wójt Gminy Sławno, pod nadzorem Rady Gminy.

Realizacja poszczególnych zadań prowadzona będzie przez Wójta Gminy Sławno przy pomocy pracowników Urzędu Gminy Sławno i podległych jednostek. Instytucja wdrażająca Strategię jest odpowiedzialna za:

- przygotowywanie harmonogramu działania- realizacji, z uwzględnieniem wydatków na realizację zadania,
- monitorowanie wdrażania poszczególnych etapów Strategii.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2022

Lp.	Cele strategiczne	Cele szczegółowe	Termin realizacji
1.	<u>Cel strategiczny 1.</u> Ograniczenie zjawiska bezrobocia i niezaradności życiowej mieszkańców gminy.	1. 1. Współdziałanie w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych. 1. 2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami w szczególności spowodowanymi brakiem zatrudnienia czy niepełnosprawności. 1. 3. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla rodzin z problemami uzależnienia i współuzależnienia. 1. 4. Współpraca i wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się w szczególności problemami uzależnienia, przemocy, niedostosowania społecznego, braku umiejętności radzenia sobie z problemami.	2021-2022
2.	<u>Cel strategiczny 2.</u> Podniesienie poziomu integracji społecznej	2. 1. Rozszerzenie oferty usług na rzecz ludzi starszych i niepełnosprawnych. 2. 2. Promowanie aktywnego trybu życia poprzez wspieranie różnych form działalności i inicjatyw społecznych. 2. 3. Włączenie osób biernych społecznie do aktywnego życia w lokalnej społeczności.	zgodnie z zapotrzebowaniem
		2. 4. Integrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi.	2021-2022
3.	<u>Cel strategiczny 3.</u> Zwiększenie oferty usług	3. 1. Udostępnienie osobom i rodzinom dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego.	zgodnie z zapotrzebowaniem

	medycznych, dostępu do badań profilaktycznych i profilaktyki uzależnień	<p>3. 2. Udzielanie osobom i rodzinom pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.</p> <p>3. 3. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Poradnictwem Rodzinnego oraz Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną.</p> <p>3. 4. Tworzenie warunków motywujących ograniczenie spożywania napojów alkoholowych.</p> <p>3. 5. Działalność profilaktyczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.</p> <p>3. 6. Działalność edukacyjno-informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.</p>	2021-2022
4.	Cel strategiczny 4. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	<p>4. 1. Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.</p> <p>4. 2. Działania wspierające alternatywne formy spędzania czasu wolnego.</p> <p>4. 3. Wspieranie edukacji wczesnoszkolnej poprzez tworzenie placówek zapewniających opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym.</p> <p>4. 4. Propagowanie przez szkoły pozytywnych zachowań, tolerancji oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>4. 5. Rozszerzenie zakresu dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, kół edukacyjnych, kół zainteresowań i dofinansowanie klubów sportowych.</p>	<p>ferie zimowe i letnie</p> <p>praca ciągła</p> <p>w ciągu roku szkolnego</p>
5.	Cel strategiczny 5. Wspieranie podstawowych funkcji rodziny.	<p>5. 1. Pobudzanie aktywności własnej rodziny – osób korzystających z pomocy przy rozwiązywaniu problemów.</p> <p>5. 2. Prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystanie różnorodnych metod i technik.</p> <p>5. 3. Pomoc rodzinom w pełnieniu funkcji wychowawczych.</p>	zgodnie z zapotrzebowaniem

X. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY EFEKTÓW REALIZACJI GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Kluczowe znaczenie w monitoringu i stymulowaniu realizacji Strategii posiadać będzie jednostka prowadząca dane działanie. Główną jej rolą będzie monitorowanie przebiegu zadań zawartych w planie oraz ewentualną interwencję w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

Narzędziami monitoringu w szczególności będą:

- sprawozdania z realizacji-etapu działania,
- opinie o realizacji Strategii w czasie zebrań wiejskich oraz zebrań poszczególnych grup społeczno-zawodowych,
- sygnały ze środowiska i instytucji współpracujących.

Realizacja Strategii poddawana będzie bieżącej ocenie. Biorąc pod uwagę, że niniejsza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest otwartym planem działań Gminy istnieje możliwość podejmowania dodatkowych realizacji zgodnie z zapotrzebowaniem środowiska. Ewentualne opracowanie- aktualizacji strategii oraz planu poszczególnych zadań będzie odbywało się na drodze konsultacji ze społecznością lokalną, lokalnymi organizacjami i przedsiębiorcami.